

תיאור הקורס

בשנים האחרונות חוזרת העבודה להיות נושא מרכזי בשיח הביקורתי, בעקבות שינויים עמוקים בארגון העבודה ומעמד העובדים עקב תהליכי גלובליזציה ופיתוח טכנולוגי מואץ. כמו כן, שינויים טכנולוגיים באופן שבו האדריכלות מתוכננת, מיוצגת ונבנית מעוררים בחינה מחודשת של ההיסטוריה של האדריכלות המודרנית ביחס לאמצעי ייצור והמשטר הכלכלי והחברתי שבו היא משולבת.

הסמינר בוחן את הקשר בין אדריכלות ועבודה דרך ארבעה נושאים הקשורים זה בזה: השינויים בארגון הכלכלה והעבודה בעידן המודרני, והשפעתם על מבנה החברה והתרבות המודרניסטית; ההיסטוריה של הארגון המרחבי והאסתטי של מקום העבודה המודרני, וחשיבותו להיסטוריוגרפיה של המודרניזם; ביקורת של אדריכלות כאלמנט ממערכת הייצוג האידאולוגי של חברות קפיטליסטיות. ולבסוף, פרשנות של האדריכלות כחלק מתהליך ייצור המשלב עבודה 'אינטלקטואלית', עבודה מקצועית ולא מקצועית, חומרי גלם, ומכונות, ליצירת ערך חליפין, ערך שימושי ומשמעות.

הקורס עוקב באופן כרונולוגי אחרי שינויים בארגון העבודה והעובדים, והקונפליקטים בין עובדים, המדינה והון והאופן בו הם משפיעים על בניית המרחב. הוא כולל מבוא קצר המציג את התאוריות המרכזיות להבנת העבודה והאופן שהיא מכוננת את המודרנה: האסכולה המרקסיסטית, הסוציולוגיה של העבודה, חנה ארנדט ומישל פוקו.

After being confined to the margins, the subject of labor is returning to critical discourse, in part because of the radical transformation in the organization and experience of work brought about by globalization, deindustrialization and the information economy. Likewise, in the field of architecture, the digitalization of contemporary design and fabrication has stimulated a rethinking of architectural modernity in terms of its conditions of production.

The seminar examines the nexus of architecture and labor through four central lines of inquiry: the historical transformation in the organization and meaning of work, and its effect on the social and cultural constitution of modernity; the architecture of the workplace as it evolved in time; the ideological function of architecture as legitimization of the social relation of production; and finally, the status of the work of architecture as a labor process.

The seminar discusses key texts for theorizing labor: Marx, Benjamin, Weber, Arendt and Foucault.

דרישות הקורס

נוכחות, השתתפות, קריאה, פרזנטציה של פרויקט בכיתה ועבודת גמר.

מרכיבי הציון הסופי

60% עבודת גמר, 30% פרזנטציה בכיתה, 10% השתתפות בכיתה

עבודת גמר: עבודה סמינריונית בהיקף של 20 עמודים. על העבודה להציג טענה (ארגומנט) באופן ברור, ולהשתמש בחומרים היסטוריים ומושגים תאורטיים כדי לפתח את הדיון בסוגיות שהוא בוחן. יש להוסיף רשימה ביבליוגרפית של המקורות המצוטטים במאמר, ולהשתמש בהערות שוליים.

נושאי הקורס (נתון לשינוי)

17.2.14 הקדמה

חלק א': מושגי יסוד: עבודה, כוח, הון

24.2.14 **ביקורת הקפיטליזם: כלכלה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה**

קריאה: קרל מרקס, מקס וובר, הרברט מרקוזה

3.3.14 **עבודה, משמעות, ידע וכוח**

קריאה: חנה ארנדט, מישל פוקו,

חלק ב': המהפכה התעשייתית ועבודת כפיים 1850-1900

10.3.14 **מכניזציה וקידמה במאה ה-19**

קריאה:

Tom Peters, *Building the Nineteen Century*, 81-92, 178-202, 218-254

Wolfgang Schivelbusch, *The Railway Journey: The Industrialization and Perception of Time and Space*,

17.3.14 **מלאכת היד ו'עידן המכונה'**

קריאה: ג'ון רסקין וויליאם מוריס, גוטפריד זמפר, אדולף לוס

24.3.14 **שכפול כוח העבודה והפועל כסובייקט פוליטי: רפורמה אורבנית, התאגדויות פועלים ומדע העבודה**

קריאה: מישל פוקו, אנסון רבינבך, ואלטר בנימין, פריז בירת המאה ה-19

חלק ג': מדע העבודה והמהפכה האירגונית 1900-1945

31.3.14 **טיילורזם, פורדיזם ופונקציונליזם**

קריאה:

Frederick Winslow Taylor, *The Principles of Scientific Management*, Chapter I, pp.9-29, 41-47, 77-85

Antonio Gramsci, *Americanism and Fordism*

7.4.14 **עבודת האדריכלות מודרנית: אובייקטיביות חדשה, אוונגרד רוסי, הניו דיל**

קריאה:

Mary McLeod, "Architecture or Revolution": Taylorism, Technocracy, and Social Change"

חופשת פסח

חלק ד': רווחה, תאגיד ועבודה 1945-1975

28.4.14 **דמוקרטיה ויחסי אנוש במקום העבודה**

קריאה:

Rose, N. 1990. *Governing the Soul: The Shaping of the Private Self*. The Subject at Work, 55-60, 75-101.

יום הזיכרון

12.5.14 **המהפכה הניהולית ומקום העבודה התאגידי**

Louise A. Mazingo, "The corporate estate in the USA, 1954-64"

19.5.14 **עבודה ומגדר**

קריאה: שולמית פיירסטון, הדיאלקטיקה של המין (1970)

Michelle Murphy, *Sick Building Syndrome and the Problem of Uncertainty*, 35-47; 57-80

סרט: מ-9 עד 5

חלק ה': עבודה גמישה וניהול האני 1975-2000

26.5.14 **עבודה, גלובליזציה וכלכלת המידע**

קריאה: ז'יל דלו, חברת הבקרה

Manuel Castells, *The Rise of the Network Society*, 152-172

2.6.14 **הנפש בעבודה: אפקט, יצירתיות, עבודה כחיים**

Franko Berardi, *The Soul at Work; From Alienation to Autonomy*, 74-105